

શ્રી ગણેશાય નમઃ

ભક્ત પીપાળ

નાટકનાં ગાયનો.

રચાવી છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

વિદુલદાસ હેમજીભાઈ ભાવનગરવાળા એન્ડ કો.
શ્રી વિજય નૌતમ નાટક સમાજના માત્રીક
મુ. કરાચી.

અંથ સ્વામિત્વના સર્વ હકક પ્રસિદ્ધ કરનારને સન્માન છે.

હિતેન્દુ પ્રેસમાં હરિલાલ વાલજી દાકરે છાપ્યું,—કરાચી.

આવૃત્તિ ત્રીજી

પ્રત ૧૦૦૦

સંવત ૧૯૭૪

સને ૧૯૧૮

કીંમત ૦—૨—૦

ગોપીરાઈ સંગ્રહ રાજ મહારાજ એ

નવાઓ, નામદાર સરકારના ધારાસભાના ઓનરેબલ મેમ્બરો, સેશન્સ જજો, કર્નલો, મેજર. કેપ્ટન, નામદાર વાઇસરાયના ઓનરરી એ. ડી. સી. લેફ્ટેનન્ટ, પોલીટીકલ એજન્ટ, સરકારી સીવીલિયન ઓફીસર, યુરોપીયન સીવીલ સરજન, એમ. ડી. ની ડી. ગ્રી ધરાવનારા મોટા હાકટરો તથા દેશી અને યુરોપીયન અમલદારો માં બાદશાહી યાકુતી નામની જગજહેર દ્વારા બહુ વપરાય છે એજ તેની ઉપયોગીતાની નીશાની છે—ગવર્નમેન્ટ લેબોરેટરીમાં આ રજવાડી દ્વારા એનાલાઈઝ થએલ છે.

બાદશાહી યાકુતી

અનંગ વિહાર

ગમે તે કારણથી ગુમાવેલી તાકાત પાછી લાવે છે. પુરુષાતન કાયમ રાખે છે. આ રાજવંશી યાકુતી વીર્યવિકારના તમામ વ્યાધી મટાડે છે. અને ત્રિયં પ્રત્યે બનાવી ખરું પુરુષાતન આપે છે. ખરી મરદાઇ આપનાર અને નયળા માણસને પણ જીવનની માફક જોરાવર બનાવનાર આ દવાનો લાજ લેવા અમારી ખાસ ભલામણ છે. આ દવા વાપરવામાં કોઈ પણ જાતની પરેશની જરૂર નથી. ૪૦ ગોળીની ડબ્બી એકના રૂપીઆ દશ.

બાદશાહી યુનાની લેપ

ઉમદા દવાઓમાંથી આ લેપ બનાવેલ છે. ખરું પુરુષાતન લાવવા માટે આ લેપ ફરેદમંદ હલાજ છે. આગેસ એકની ડબ્બીના રૂપીઆ આઠ.

હાકટર કાલીદાસ મોતીરામ-રાજકોટ-કાઠીઆવાડ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૫૦૭ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ભક્ત ખાપાજી - ૧૧૮૩૧

વિષયક - : ૨૪

પાત્રોની ઓળખાણ.

પુરૂષ પાત્રો.

- શ્રી કૃષ્ણ.....(વિશ્વ ભગવાનનો અવતાર) જગપાલક ઇશ્વર
 ભક્ત-પીપાણ....મગધ દેશમાં મગધોડગઢના રાજા
 શ્રી રામાનંદજી...કાશી નિવાસી મહાત્મા ભક્ત પીપાણના સહયુદ્ધ
 કબીર સાહેબ....શ્રી રામાનંદ ગુરૂના પરમ શીષ્ય.
 ભીમાજી.....ભક્તરાજ પીપાણનો ભત્રિજો.
 સંભાજી.....ભીમાજીનો પુત્ર
 વહનંત.....ભક્તરાજ પીપાણનો રાજ્યગૌર
 મુરજમદન.....ટોડી ગામનો રાજા
 કઠોરચંદ.....ટોડી ગામનો અધમ વેપારી
 લાલચુલન.....કઠોરચંદનો પુત્ર

સિત્તાય ઇન્દ્રાય, આલ્મણો, સાધુ મંડળ પ્રતીકાર વિગેરે.

સ્રી પાત્રો.

શ્રી રાધિકા.....(શ્રી વિષ્ણુ પત્નિ) લક્ષ્મી અવતાર.

શ્રી દેવીભગવતી.ભકતરાજ પીપાણી કુળદેવી

કથાદેવી.....ભકતરાજ પીપાણી ધર્મ પત્નિ

શાંતિ

અંતિ

સહુરી

તીવોત્તમા

સુનંદા.....રાજા સુરજમલની પુત્રી, સંભાળની ધર્મ પત્નિ.

સરીતા

હેમકુંવર

વક્રદંતી.....રાજ્યગૌર વક્રદંતની સ્ત્રી.

} ભકતરાજ પીપાણી પત્નીઓ.

} રાજા સુરજમલની રાણીઓ.

} સુનંદાની મુખ્ય દાસીઓ

સિવાય—સખીઓ અપસરાઓ ઝવેર વાણીયાણા બાળાઓ.
વિગેરે.

શ્રી ગણેશાય નમઃ

ભક્ત પીપાળ

નાટકનો ટુંક સાર.

અંક ૧લો.

પ્રારંભમાં મંગળાચરણ થાય છે.

પ્ર ૧—માં ગાંગરોડગઢના રાજા ભક્તરાજ પીપાળ પોતાની કુળદેવીનું સ્મરણ કરી પલંગ પર નિદ્રાવશ થવા જાય છે ત્યાં દેવીની પ્રત્યક્ષ માયાનો સ્પીતાર જોઇ ભક્તરાજ પીપાળ દેવીની પ્રાર્થના કરે છે જેથી દેવી દર્શન દઇ અને પ્રસન્ન થઇ મુક્તિ મેળવવા માટે કાશી વાશી ગુરૂ રામાનંદના શીષ્ય થવા ॥ ભક્તને આજ્ઞા કરે છે, જેથી આપ્ત વર્ગની રજા લઇ ભક્તરાજનું કાશી જવું.

પ્ર ૨—માં રાજ્યગોર વઢંત તથા વઢંતી ગોરાણીના કંકાસ ભરેલા મહસ્થાશ્રમનું ભોપાળું ભયંકર બીમાળ પાસે ખુલું થવું બાદ વઢંતનું ભક્તરાજની સાથે કાશી જવું.

પ્ર ૩—માં કાશીમાં રામાનંદ સ્વામીનો આશ્રમ કબીર સાહેબ દાસ ભક્તરાજની પરીક્ષા બાદ ગુરૂ મંત્ર પામી પીપાળ તથા રામાનંદ નું ગાંગરોડગઢ જવું.

અ ૪—માં રાધાકૃષ્ણ પીપાળની ભક્તિથી પ્રસન્ન થઇ તેને સહાય કરવા નિશ્ચય કરે છે.

અ ૫—ગાંગરોડગઢમાં ગુરૂ રામાનંદનું પધારવું ને નગરશેઠ રામલાલ ઝવેરીને રૂપે શ્રીરામ સંભાળને ગાદી સોંપી અંતર ધ્યાન થાય છે બાદ શુદ્ધ સતી દયાદેવીને સાથે લઇને આપ્ત વર્ગની રજા લઇ ગુરૂ સાથે ભકતરાજનું દ્વારકાં જવું.

અ ૬—માં શુશીલ રાજ્ય.ળા સુનંદાને સૌભાગ્યવત ભકતમતીનો સ્નેહ ભર્યો પત્ર મળતાં થતો આનંદ પત્ર પર સખીઓની હાંસી તે પર શુશીલ સુનંદાના સદવચન.

અ ૭—માં રાજ્ય મહેલમાં વક્રદંત તથા વક્રદંતીનો વંદ વીરાદ ત્યાં શાન્તિ તથા ક્રાન્તિ પોતાની ચુકિતમાં ન ફાવવાથી સપત્નિ દયાદેવીને ભકતપત્ની સાથે દુઃખ દેવા માટે ભીમાળ તથા વક્રદંત ગોરને મોકલે છે. સંભાળનો સહબોધ.

અ ૮—માં શ્રી દ્વારામતિમાં અમુક સમય રહેવા ભકતને ગુરૂની આજ્ઞા ત્યાં છુપે વેશે આવેલ ભયંકર ભીમાળ તથા રાજ્યગોર વક્રદંત ભકતરાજને સોનાની દ્વારકાં સમુદ્રમાં ખતાવે છે ભકતરાજ સતી દયાદેવીની સાથે સચુદ્ર પર ચાલીને જાય છે શ્રીપ્રભુ રણુછોડરાય સામા આવી નીજ ભુવનમાં લઇ જઇ સંસારી જીવના ઉબ્ધાર અર્થે પોતાના ભકતને પાછા પૃથ્વી પર મોકલે છે.

અંક રજો.

- અ. ૧—માં પોતાના આખા કુટુંબને પ્રજા ભક્તિ પ્રત્યે વાળવાના પીપાજીના વિચાર અને અદ્રશ્ય રૂપે રહી તે વિચાર જાણી જનાર શ્રી કૃષ્ણ પરમાત્માના તેમ કરવાના દ્રઢ ઉદ્દેશ.
- અ. ૨—માં ભક્ત પતીને વીના વાંકે દુઃખ દેવાના પાપી વીચારોથી શાન્તી તથા કાન્તી રાણીને થતો પસ્તાવો સંભાળીને સદ્ગોષ્ઠ અને સંભાળના વીવાહની તૈયારી.
- અ. ૩—માં ટોડી ગામની ભાગોળે સરોવર પર ભક્તરાજનું આશ્રમ શ્રીકૃષ્ણ રાધાનો પરસ્પર ભક્તને માયામાં લોભાવવા વિષેનો સંવાદ ભક્તની કસોટી અધમ વેપારી કઠોરચંદને ચમત્કારી સોનાની શક્યા ભક્તરાજ તરફથી પ્રાપ્ત થવી સંભાળના વીવાહ મંડપમાં પધારવા સુરજમલ મહારાજનું આમંત્રણ ભક્તરાજનું દયાદેવી સાથે શહેરમાં જવું બીમાજી તથા ગોર ઉપર રાક્ષસી દાપ.
- અ. ૪—શુશીલ સુનંદા તથા સખીઓ વચ્ચે સુનંદાના ભગ્નનો આનંદ.
- અ. ૫—માં ભક્તરાજના પ્રપૌત્ર કુમાર સંભાળના શુશીલ સુનંદા સાથે શુભ વીવાહ.

૩. ૬—માં લાલચુ દીકરાને સોનાની શલ્યા સોંપવાથી કઠોરચંદ્રને થતો પસ્તાવો કઠોરચંદ્રને દીકરા તથા વહુ તરફથી અપમાન બાદ કઠોરચંદ્ર તેનું વેર લેવા નિશ્ચય કરે છે.

૩. ૭—મૌલાગ્યવંતી સુનંદા પ્રભુ મુર્તીને પુણું પ્રેમથી હૃમને હીડોળે ઝુલાવે છે તે જોઇ ભક્ત કુમાર સંભાળી સંતેષ પામી ધર્મપત્નિને ધન્યવાદ આપે છે અને આગલે દીવસ એકાદશીનું વૃત હોવાથી દ્વાદશીના પારણ્યા કરવા સતી પ્રીયાને આગાને રામભક્તિથી થતો આનંદ.

૩. ૮—માં ભક્તરાજના આશ્રમમાં એક જવરથી પીડીત સાધુનું આવવું ને ઠાકોર સેવા સારૂં દયા દેવીની માંગણી કરવી. દયાદેવીનું સાધુ સાથે જવું બીમાળી તીરસ્કાર બતાવે છે બાદ ગણેશચોથનો દીવસ હોવાથી પાંચ ગાનના પટેલીયાઓ આવી ભક્તરાજને શ્રામ ના સોગન આપી એકજ વખતે જમવાનું કહી જાય છે ભક્તની રામ પ્રત્યે પ્રાર્થના બાદ પ્રભુ સર્વના ધેંચી જગી સૌના ધરની પ્રસાદી લઇ ભક્તને આપી જાય છે બાદ પાંચે પટેલીયાઓ આવી રામભજન કરતાં ભક્તને સાલ તથા પાધડી બંધાવે છે. બીમાળી તથા ગોર તે વાત ખોટી ગણી રાજ સુરજમલ પાસે ફરીયાદ કરવા જાય છે.

૩. ૯—માં રાજ પાસે બીસોળનો ફરીયાદ સતી દયા દેવી તથા સાધુને નજર દેદ પાંચે પટેલોનો તીરસ્કાર શુર ભક્તરાજને સમ્પત્તિ દેદનો હુકમ ભક્તરાજને ખેડીઓ પહેરાવતા ખેડીયુંનું તુડી જવું.

તે સમયે અંતરની વાત જાણનાર ભક્તરાજ પાસે રાજ સુરજમલ
 માફી માગી લય કર બીમાળ તથા કપડી ગોરને દેશ પાર કરે છે
 સતી દયાદેવી તથા સાધુને છુટકારો. બાદ ભક્તરાજ રાણી બહુ
 રીને પ્રભુ પ્રસાદી આપી પુત્ર દર્શનનાં આશીર વચન આપે છે
 બાદ થતા આનંદ.

અંક ૩ મે.

- પ્ર. ૧—માં કઠોરચંદનું દગેથી મૃત્યુ ત્યાં ભક્તરાજનો ઉપદેશ પડ્યો. રા ઉઘાડતાં માયાને બદલે પથર તેથી લાલચુલાલ ત્યાં ઝવેરનો પરતાવો બાદ લાલચુલાલ ખોટાં નામાં લખી ભક્ત પાસેથી વધુ નાંણા લેવા એવો નીશ્ચય કરે છે.
- પ્ર. ૨—માં રામાનંદ ગુરૂ પાસે ભક્તરાજની નીંદા કરનાર નીચ ભીમાજી ત્યાં વફાંતનું મારણ મંત્રના પાસમાં સપડાવુ જેથી રામાનંદ ગુરૂની તે બંનેને ભક્તને શરણે જવા સુચના.
- પ્ર. ૩—માં સીતારામ નામના પ્રતાપે ને ધર્મરાયની આજ્ઞાથી કઠોરચંદને ચર પહોર દંદ્રાસન મળવું ત્યાં અપસરા દ્વારા રામ દર્શન કરી કઠોરચંદનું પાપ મુકન થવું.
- પ્ર. ૪—માં ભક્તરાજ પાસે ખોટાં નાણાં ચુકાવવા આવેલ લાલચુલાલના ચોપડાના કાગળે નુંકારા થઈ જવું લાલચુલાલનું ગભરાવું પણ ભક્તરાજની દયાથી સાચા ન મનું જાહેર થવું. અવગતીઓ કઠોરચંદ આવી ભક્તની પ્રાર્થના કરે છે ભક્તરાજ તેને સેવા ફરમાવે છે, પોતે અહીં છે ને ખીજી દેશથી ભક્તરાજ દ્વારકાં ગયાની હકીકત સાંભળી રાજા સુરજમલ ત્યાં સર્વે ચક્રીત થાય છે. ને ખાત્રી કરવા સાડે સર્વે દ્વારકાં જાય છે. બાદ ભક્તરાજના સદ્ બોધથી લાલચુલાલ ત્યાં ઝવેર ભગવત ભજન કરે છે.

મ્ર. ૫—માં ગાંગરોડગદમાં સુશીલ સુનંદા તથા સંભાળની પરસ્પર લક્ષિતની પરીક્ષા બાદ કઠોરચંદના મુખથી સમાચાર સાંભળી આનંદ પામી શ્રી રણછોડરાય પ્રભુ તથા લક્ષ્મીરાજના દર્શન કરવા લક્ષ્મી કુટુંબનું શ્રી દ્વારામતી જવું.

મ્ર. ૬—માં જંગલમાં મારણ મંત્રથી દુઃખ પામતા બીમાળ તથા ગોરને લક્ષ્મી કુટુંબનો મેલાપ.

મ્ર. ૭—માં શ્રી દ્વારકાજીમાં શ્રી રણછોડરાયના મંદીરમાં અન્નક્રાંત દર્શન રાજા સુરજમલની શંકાનું નીવારણ સદગુરુ તથા લક્ષ્મી કુટુંબનો લક્ષ્મીરાજને મેલાપ બીમાળ તથા ગોરનો મારણ મંત્રથી મોક્ષ સર્વેને શ્રી રણછોડરાયની મુર્તિમાંથી રામ દર્શન કઠોરચંદનો ઉધાર શ્રી સીતારામની દયાથી લક્ષ્મી પીપાળનો પુલ્કુરુ જ્યને વીજ્ય જ્યની સાથે ચતો આનંદ બાદ પ્રયોગ સમાપ્ત થાય છે.

ભક્ત પીપાજી

નાટકનાં ગાયનો.

અંક ૧લો.

મંગળાચરણ

નદી બાળાઓ

૧

જય દશરથ સુન દયા નીધી સીતાપતી
 સુખકર છો સદા સેવક હૃદયમાં અતી.....જય૦
 હંસ વશ અવતંશ અકળા ગતી
 જમપતી નીત્ય પ્રતી મંગળ દાયક કૃતી
 કૃપા કરી રાવણુારી વિય હરી પ્રીતીધારી
 ભાણુદાસ ઊરં વસો કરો શુભ મતી.....જય૦

સુત્રધાર, નદી—

૨

ગીરીબપતી ઠરૂણા નીધી જય જટાપર

મંગાધર સુરવર.....ગી૦

ભકત વત્સલતા ભવ્ય ધારી ઉર

શીધ પ્રસન્ન થાતાં

પ્રાણી માત્રનું કલ્યાણ કરજો

પ્રેમે યાચીએ જગત્રાતા.....ગી૦

પીપાળ દયાદેવી—

૩

રાબળ વહેલા વહેલા વળજો

ભકિત ભલે ગુરૂ ધારી કરજો

ગુરૂ મારો ગોવીંદ બતાવશે

ત્રિવીધના તાપને સમાવશે.....રાબળ૦

પ્રેમે પ્રભુ છળી ઉરે ધરજો

કુટુંબને તારી સુખે તરજો.....રાબળ૦

વક્રદંત વક્રદંતી—

૪

બોલ બહાદ્રી (૨) સ્વામીજી સુખેથી સીધાવો

કંટાળી (૨) કરીને માથા કુટ બાજો

નારી તું નઠારી ભુડો તું ભંગેડી ભારી

મારા માબાપે તુજ સાથે પરણાવીને કીધી છે મોટી ભુલ

તું છે બાવળીયો તુરોને હું છું મીઠું ગુલાબનું ફુલ
 ગુલાબમાં પશુ કાંટા ગોરી ઘણા હોય છે કહો છે કબુલ
 સરખે સરખાં મળ્યા પુરૂં જનમમાં બાંધીને ધરમ પુલ
 (માટે પ્રીયા એક વાર પ્રેમથી કહે કે પતી વહેલા પધારજો)
 (બહુ સાફ દેવો પતી વહેલા પધારજો)
 (આહાહા બોલ પ્રીયા ફરીથી બોલ)
 (હવે નહીં બોલું હું તો જઈ છું ઘરમાં)
 આ ચાલી (૩).....બોલ૦

૫

ગુરૂ રામાનંદજી કબીર સંતમંડળ—

હાટડા માંહી રે મારો હીરલો હેરાણો રે
 પાંચ પચીસ નારે ઝમડાની માંહી રે.....મારો૦
 કોઇ રે વૃત અને તીરથ કરાવે
 કોઇ રે શોધે હો પાણી પથરાની માંહી રે.....મારો૦
 દેવીને દેવતા પીર પેજંબર
 કોઇરે વસે હો મારા ઘટડાની માંહીરે.....મારો૦
 કેત કબીરા સુનો મેરે સાધુ
 બાંધ લીયાસો આછા અંચલાની માંહીરે.....મારો૦

મુર રામાનંદજી પીપાળ કળીરજી સંતમંડળ—

મરી બાઈ છે માયા મેલી હો (૨)

આરે કાયા તારી કેશર વરણી

માંડીરે વાવી છે વિષ વેલી હો (૨)

કોઈરે બનાવ બાગ બગીચા

કોઈરે બનાવે હવેલી હો (૨)

કોડી કોડીરે ધન ભેગું કીધું,

સાથ ન આવે અધેલી હો (૨)

ભાવ ધરીને સીતારામને બજતાં,

પાળતો બંધાવો પુર પેલી હો (૨)

મીઠુંજી—

૭

આનંદ ઉર ઉભરાય

ભક્તિ કરતાં ધાન મુજ ધરતાં.

વશ કીધો મુને પીપાળરાય.....આનંદ૦

લક્ષ્મી સંગમાં વસી ઉર રંગમાં

સહાય કરીશ હું તને સદાય.....આનંદ૦

રાધા કૃષ્ણ—

૮

ચાલો ચાલો પ્રભુજી પધારો
 લલે લલતોની વ્યાંધી નીવારો
 પ્રતી ધરી ધરી ધરી.....ચાલો૦
 માયા મુજ સુખકારી દીન પર દયા તારી
 જોઈ મેં અપાર આનંદ આગાર.....ચાલો૦
 સાધુઓને પાળવા દાનવોને મારવા
 દ્યો છો. અવતાર જગત આધાર.....ચાલો૦

૯

સંભાળ લીમાળ શન્તિ કાન્તિ—

હર હર હર કુંવર બકનાં છકનાં જાતું હર
 કુર કુર કુર કરમ કરતાં કરતાં કાં નથી કુર
 પાપીના સુખમાં પડતી ધુળ
 જાતાં યમ દરબાર જરૂર
 સમજો શીખ કહું છું ઠીક
 માન થકી બનેના મગરૂર
 ખાસ દીનદાસને સાહેબ સહાય કરશે પુર.....હર૦

મુનંદા અને સખીઓ— ૧૦

(ગરબો)

કેવી મનહર ખીલી કુલવાડી જોજો સખી ધારી ધારીરે
તેમાં દંગી બેરંગી કુલ ભારી જોજો સખી ધારી ધારીરે
ભાવે લોગીને મન આવે ઉરે ઉમંગ સુંદીર શોભા નીહાળીરે
નવીન નાગર શુગંધ સાંદર નીત્યે પામે નર નારીરે જો
સત્ય સંજોગ મળે લાણુ ઉંઘ્ય થાય રેન વીતે અંધારીરે
સુંદર માળી છે ગીરધારી વજવાસી સુખકારીરે....જો

મુનંદા—

૧૧

ખ્યારી પુરા પ્રેમ લખી પત્રીકા
વાંચીને વીચાર કરો મનમાં.....ખ્યારી૦
રામ ચરણ કમળ ભ્રમર
રજ રૂપી ચંપા વનમાં
વાસ કર્યો ંહાલી છાંતી ઉરે ધારી
રંજો ચીતવનમાં હાં દેખી તન ધનમાં.....ખ્યારી૦

મુનંદા સખીઓ—

૧૨

શાણી સખી રાણી થવાની સાધું રાજની ધન્ય તુંને
વાહરે અલી જગત માંહી

જન્મ તારો ધન્ય છે

મોલો ભલે બની દીવાનીને એવી વાણી તોય મનું હર્ષ હતો
 સાધુ સંગે જન્મ મારો ધન્ય છે
 મારી તમાચો મોઢે અમથી રાખે રતો રંગ
 જોબનની જો પીકા થાયે ભુલી બાયે ઢંગ
 કાચ કદી નવ ગ્રહે ઝવેરી ચંપક બ્રમરા દેતા મેલી
 સમજણી છો તું ભારી રામ રંગી પીયુની પ્યારી
 વાહરે અલી જગતમાંહી જન્મ તારો ધન્ય છે....શાણી૦

૧૩

સંભાળ લીમાળ કાંન્તિ શાન્તિ—

રામ ભક્તને સંકટ દેતાં કામ તમારાં સર્વ બગડશે
 કામ ભલેને બકબક કરશે કોયલ કંઠ મધુર નવ ટળશે
 કોયલ કહેશે કોણ જગતમાં કુર કાગડી જોઈ નજરમાં
 જાત વીના નહીં લાલ પડે શું કાયર જીતે શુર સમરમાં
 સાખી—જેટલા તારા ગગનમાં એટલા શનર હોય
 એક રામ જો સહાય તો જખ મારે સઉ કોઈ....રામ૦

૧૪

રાધા કૃષ્ણ—પિપા પ્રેમ પધારેરે પૃથ્વી પરે
 ચીત્ત ધરાવી ચરણે મ્હારે
 કરો કર્મ મમ પ્યારે, રે કરો કર્મ મમ પ્યારે

ધરતાં અંતર લક્ષિત ભાવે

પાર પમાશે પ્રીતે પુનીત પથ્થરે.....પૃથ્વી પરે

પીપાળ તથા હયાદેવી—હૈયે ધારી મુર્તિ ભારી

ભજશું ભુધર ભાવે રે ભજશું ભુધર ભાવે

માયા મોહ કહી ન સતાવે

શ્રીવર સ્વામી રનેહે રડાય થજે રે.....પૃથ્વી પરે

અંક રજો.

પીપાણ દયાદેવી—

૧૫

જીવ લજી લે જગદાધાર પામવા આ
 લગ સાગર પાર
 કુદી રહ્યો છે શીર પર કાળ કરડતો
 દાંત અરે વીકળ
 તેતર પર જયમ બાજ તાકતો તેમજ
 જીવને કાળ
 બાજ ઝપાટે લહે સપાટે ખેંચી
 નાખી જળ
 જીવ પછી એકલું જીવું સહિ સગાંથી
 આળગું થાવું
 એ માટે સમજી સાર સમર શ્રીરામ
 ધરીને પ્યાર
 જીવન જોબન રાજધન અવીચળ
 રહે ન કોય
 સુરપુર સુખે સાધત ચંચળ જે
 ચીત હોય.....જીવં

શ્રી કૃષ્ણ—

૧૧

પુરણ પ્રેમ બાંધ્યો પાસ

મુજ સાથ પીપાળ દાસ.....પુરણ૦

મુજ નામ મુજ કામ મુજ વિશ્વાસ મુજ આશ

એવી રીત પ્રહી તે ચીત કડું ન કેમ હવે હું પાસ....પુ૦

વીણ કારણ લકત તુજ વૈરી બનીને કરે કંકાસ ,

નીચ એવા નૃપ કે રંક પામશે મુજ કોપથી નાશ....પુ૦

સંભાળ—

૧૭

અજબ ગતી રામ જય સીતા શ્યામ

અરજ કડું અતી દેજો ચરણ રતી

અનંત છો આદીતે આહો જો પ્રભુ ચીને

પંડીત કરો પ્રીતે મુરખને સુરીતે.....અજબ૦

પ્રેમદા મુજ પ્યારી સુનંદા સ્નેહ ધરી

કરે લકિત તમારીજો આહું દીવ વીચારી....સજબ૦

પીપાળ દયા દેવી—

૧૮

રામ રસીલા શ્યામ રંગીલા રહેજો મમ ઉરમાં

જય વધુનંદન શીવ ઉર અંદર

સુરવશ્વંદન મુની મન રંજન.....રહેને
ખાતે ખટ અરી દુર ઝર કરી
નીત્ય પ્રીત ધારી અવધ વીહારી.....રહેને

રાધા કૃષ્ણ—

૧૯

ભુલાવું હું તો ભકતોને મોહનજી માયા બતાવી
છોડાવું હું તો ભકતોને રનેહેથી સાધુ બનાવી
ને ને ભુલી જશે કસોટી પુરી થશે
કસોટી અળગી રહેશે માયા ઉપાડી લેશે
મોંઘી મુક્તિ મેળવે જપતાં માફ નામ
એવા મારા ભકતને માયાથી શું કામ
ચતુરાં ચંપક વન હશે ખીલ્યું ખુબીદાર
ભર ભુલી નવ ત્યાં જશે મધુર ગુલાબ અપાર
ને ને ભુલી જશે કસોટી પુરી થશે
કસોટી અળગી થશે માયા ઉપાડી લેશે.....હું તો

મુનંદા સખીઓ—

૨૦

શબ્દમાર સંજતું આલી,

વરમાળ ધરવા બહાલી;
 સુખમાલ દીલમાં રૂપાળી.....શણુગાર૦
 કસકસતી પહેરી ચોળી
 ચોઢી સાડી અણુમોદી
 વળી ધાધરી ધુધરીવાળીરે.....શણુગાર૦
 ચંદન ચિતહર કરી રંગે
 મંડપમાં ચાલ ઉમંગે
 તુજ પ્રીતમને તું ખ્યારીરે.....શણુગાર૦
 સખી આજ સુંદીર દહાડો
 શ્રી રામ રંગી ખ્યારે
 પામીશ કરમાં કર ધારીરે.....શણુગાર૦

શ્રીઓ—

૨૨

ગીત

જીરે અમીરસ ભયારે કંચોરડાં
 જીરે મેલ્યાં છે માંડવા હેઠ માંરે રાયે વખાણ્યો કેવડો
 જીરે કયો ભાઈ વડારે વિશેક.....મારે૦
 જીરે ભકત પીપાળ વડારે વિશેક.....મારે૦

લાલચુલક, 'કવેર—

૨૨

કરો અમન અમન બની મગન મગન
 જોઈ રાજી રાજી થાજી જોખનવતી
 લાગી આતન સહન મુને મહન અમન
 બહાલા કરો લેટીને તન મનથી
 જો પ્રેમ આપણે જુવે કોઈ જમાનામાં
 જોઈ શીખ્યા પછી રૂવે નહિ જમાનામાં
 નંબનોથી નયન મીલાવે તે જમાનામાં
 જોખન રંગ નહિ શુભાવે તે જમાનામાં
 પુરૂષ પ્યારી મુખ મણે તે જમાનામાં
 અવતાર ધન્ય કરી જાણે તે જમાનામાં
 મોહી મોહી મોહનજી કરું હું કુરબાન તન મન ધન—કરો

મુનંદા—

૨૩

કુલો મારા પ્યારા રસીલા રામ કુલો
 કુલો કુલો પ્રેમે કુલવું
 કુલો નીત્ય રંગે પુરુષ કામ કુલો
 કુલો કુલો કુલકે વધાવું
 માતા કૌશલ્યાનું આંગણું રૂપાળું
 હેમના હીંડોળાને મોતી ન્યોતીવાળું
 પ્યારું પ્યારું એવું ક્યાંથી લાવું
 રંક તણું આંગણું છે. આતો રામ રાજજી

ભાવના બુખ્યા છો માની લેલો એવું થઈ શાલ

ગાલ ગાલ ગીત સંભળાવું.....જુલો ૦

સંભાલ સુનંદા—

૨૪

પ્યારી પ્રીતી તારી પેખી પુસ્તુ કામનીરે

લકિત ભાવે ઠરીએ સંગે રમીયાં રામનીરે.....પ્યારી ૦

મરૂં તરૂં કરી મરે મુરખ નરને નાર

હીરો ગદગદી કાચ લે પામે નહિ સતસાર-વાહ વાહ-પ્રીતી

ગુણીયલ ગ્રહણી તુલસમાં જેના શ્રદ્ધ મોજાર

આ લે કે પર લોકમાં ધન્ય તે તેનો અવતાર-વાહ વાહ-પ્રીતી

પીપાલ પાંચ પટેલો—

૨૫

પહેરો ભગત પાધડી ખોટો સાલ આ ઘડી

રામ નામ ઉર ધરી લકિત કરો સુખ ભરી

જાણો જીવન બે ઘડી મેલો મમતા પરી

ધર્મ જ્ઞાન લ્યો કરી ભાઈ ભાને શ્રીહરી....પહેરો ૦

ભગાવી જ્ઞાન ભાકડી અમને લાગી આકરી

કરશું રામ ચાકરી જઇશું ભવાખી તરી....પહેરો ૦

સર્વે—

૨૬

જાણી લેલો પ્રાણીયા સંસારનો ખેલ સર્વે ખોટોરે

એક પલમાં ઉડી જાયે પ્રાણુરે જળ પરપોટોરે—

ભલે દુઃખીયા રનેહી માત તાતરે બરી ઝોઠ લોટરે
 અંત વખતે છે કાળની ધાતરે સગાં રહે છેટરે—
 સહા દુઃખીયો દેખાય છે સંસારે જેમાં લોભ ઝાઝોરે
 કામ ક્રોધથી બચીને ઠાકરે સંત બધા સાજોરે—
 સાધુ સેવા ને વૃત્ત દાન કરશે તો પુણ્ય સુખી થાશેરે
 ભક્ત પીપાના નાથને ભજતાં વૈકુંઠ ંહેલા બશેરે—

અંક ત્રીજો.

લાલચુલાલ ઝવેર—

૨૭

સોનાની શલ્યા હાય ગુમાવી બાપે લક્ષ્મીની લાલચ બજાવી
 સોંપ્યા પટારા જોયા ઉઘાડી રોમા રસીલીરે રંગીલી
 હો કરમે લખ્યા હશે પથરા.....સોનાનીં
 ગાડીમાં બેસીને ફરતા વાડી અમન અમન કરતાં હાડી
 બાપ તમારો મરતો ગયો મારી રોમા રસીલીરે રંગીલી
 હો કરમે લખ્યા હશે પથરા.....સોનાનીં

સુરમંડળ અપસરાઓ—

૨૮

આનંદે આવો આલી હુમ હુમ નાચો ંહાલી
 કર કર હઈ તાલી સમતાલ સંભાલી
 સંગીત સુધારી સુખદ સંગમાં
 હો સચી પતીના શુભ માઓ

પુખ્ત પારી ભતક લાવે સખી રનહ સા । વધાવે
 મોતીડાના મેઘ વરસાવે અખીર શુભાખ ઉડાવે
 રાજી રાજી મનમાંડી યાચો.....રે સખી
 સુરવર સુંદર ઈંદ્ર નામે રાજ્ય રચીલા અમપર રામે
 અંતર અંદર અહુ સુખ પામે દર્શન કરતાં જ્ય ક્ય કામે
 હો સચી પતીના શુભ ગાઓ.....આનંદે

૧૯

ઈંદ્ર ધર્મ બ્રહ્મરૂપતી સુરમાંડના અપસરાઓ નારદ વીગેરે—
 નારાયણ બહુ નામો અંતર્યામી ને પદ નમો નમો
 ભુધારણ બલહારી સન દીલ ધારી સુખમાં રમો રમો
 રમો રમો (૨) નમો નમો (૨).....નારાયણ
 એક તે અનેક રૂપ વહી સધારે ભકત કામ
 પ્રેમને સુનેમ સાથ ભકિત ભાળી ગીએ રામ
 મમ ઈંદ્રાસન સુખ અવે નહી ભકિત તુલ્ય
 બ્રહ્માંડનું રાજ્ય પણ આવે નહિ ભકિત તુલ્ય
 ભકિત છે સુખકારી ભકિત છે અધિકારી
 ભકિતની બલીહારી હાં, વાહવાહ સુરપતી જયજય...ના

સંભાળ—

૩૦

ધુંધટ પટ જોલો ઘણી વાર થઈ
 મધુરી મુખે જોલો મુકી માન દઈ

મનાવી પ્રીયા થાક્યો રમીલી રંગ રાખ્યો
 અધર રસ માંચો આલોગન કંઈ.....ધુંધટં
 મહત મેણાં મારે જુદાઈ જુવે ત્યારે
 રતીનો રંગ માણો માટે માની જઈ.....ધુંધટં

સંભાળ સુનંદા— ૩૧

રામ સખા સાચા સ્વામી પ્યારા
 નામ જેનું જપતાં લાગે ભય ભારા
 સ્વયં મળી જાયા સમધી નઠારા.....રામં
 આવી માઠાં વાણીમાં હું મોહી રહ્યો
 જોને જોગનવંતી મુખ જોઈ રહ્યો
 આજ દીલથી દુનીયાનો મોહ ઉડી ગયો.
 ભાવ ભક્તિનો ભાણ ઉદય મયો
 સુંદરીના કનન પરે એક હાથ
 અગ્નીના કુંડ માંહી બીજો હાથ
 આવો વૈરાગ્ય સાધશું સાથ
 છતાં.....વારી વારી જાઉં વૃંદાલા.....રામં

સંભાળ સુનંદા— ૩૨

રમણી જુઓ કેવી દશા થઈ જુલમના કરનારની
 વાહવાહ રસીલા વાહ છબીલા અંકજ મતી કીરતારની

આકાશ દેહી દુધ ચાહે મુઠ દુરમતી માનવી
 કુવો કીનારે જોડતાં તે કુર જઇને જાનવી
 હૃદયે વસે શ્રીરામ તોપણ ભુત ભજવા ભટકતા
 આ લોકમાં પરલોક જોઇ અધવચે તે ભટકતા
 શુભ હીતની શુભ રીતને કોઇ સંત વીરલા જાણતા
 ખટવેરીને ખંજેરીને મનમાં સુખાનંદ માણતા-હે

સર્વે પાત્રો—

૩૩

એવી એવી ભક્તિ કરો જન જગમાં (૨)....એવી
 પાણી પ્યાસી અન્ન ઉપવાસી
 રામ રટણ કરો ત્યમ જન જગમાં.....એવી૦
 દતંગ બળે દીપક પ્રીતે ત્યમ
 હરી ચરણે ચીત ધરો.....જન જગમાં૦
 કબીર પીપાળ કહે સાધુ
 ભક્તિ નાવ લઇ તરો.....જન જગમાં૦

આખી દુનીઆમાં એક છુપી લડાઈ

સુલેહ નહિ પણ ફત્તેહ

દુનીઆમાં દરેક ભાગ પર અસંખ્ય માણસોના શરીરોમાં નખળાઈ તથા મૃત્યુને લાવનારાં દરદેહ અને તંદુરસ્તી તથા તાકાતની વચ્ચે લાંબા જમાનાથી મહોટી લડાઈ ચાલી રહી છે. જેના ખમર ન્યુઝ પેપરો મારફત કે ફટર જેવી એજન્સીઓ મારફત આપણને મળતા નથી.

આ લડાઈમાં જ્યારે આતંક નિગ્રહ ગોળીઓ ભાગ લે છે. ત્યારે એ ખંન વચ્ચેની માઇ પણ પ્રકારની સુલેહને અટકાવીને તે તંદુરસ્ત તથા તાકાતની બાજુમાંજ ફતેહનું પરિણામ લાવે છે, અને નખળાઈ તથા મૃત્યુને લાવનારાં દરદેહો તદ્દન નાશ કરે છે.

કિંમત ગોળી ડરની ડમી ૧ નો રૂ. ૧ એક

વિશેષ હાકલત જાણવા માટે “ પ્રાઇસ લીસ્ટ ” મંગાવો.

આન્ય ઓર્ડીસ કરાચી-નાં ડરર ખદર રોડ સ્વામીનારાયણના મંદીર પાસે } વૈદ્યશાસ્ત્રી મણીશંકર ગોવિંદભાઈ માલીક-આતંક નિગ્રહ ઔષધાલય જામનગર-કાઠિયાવાડ.

બાહર ખખર

અમારી ક પનીના નામના નાટકના ગાયનેનો ચોપ
ડીઓ જ્યાં અમારો મુકામ હશે ત્યાંથી જીમ્મલી કીમતે
રોકડેથી મંગાવ્યાયા મોકલનામાં આવશે.

ચોપડીનું નામ	કીમત.
બીલ્વમંગળ ઉર્ફે સુરદાસ	૦—૨—૦
શ્રી ભક્ત વિજય	૦—૨—૦
સુરખા હરજી	૦—૨—૦
નાગર ભક્ત	૦—૨—૦
નીલમ.—પાણેક	૦—૨—૦
મનહર—મેના	૦—૨—૦
ચોમ કન્યા	૦—૨—૦
મહાપ્રેતા—કાદમ્બરી	૦—૨—૦
જોહરે શમશીર... ..	૦—૨—૦
શ્રી જયમતી	૦—૨—૦
માતૃ પીતૃ ભક્ત પુંડરીક	૦—૨—૦
હિર્વશી—પુરવા... ..	૦—૨—૦
હોયલ પદમણી... ..	૦—૨—૦
જેસલ તોરલ	૦—૨—૦
બીરખલ ખાદશાહ	૦—૨—૦
ચ દ્ર પ્રભા	૦—૨—૦
પ્રવીણ—સાગર	૦—૨—૦
કનક—કેશરી	૦—૨—૦
ચોબનગધા યોને બીખમ પ્રતિજ્ઞા	૦—૨—૦

માલીક—વી. એચ. મનીપુરીઆ એન્ડ કો.

શ્રી વિજય નીતમ નાટક સમાજ.

